



# MUUTOS MAASEUDULLA

## LEAN TYÖKALUT OSAKSI HYVINVOINTIA

TEA FLANKKILA, PROAGRIA OULU

MUUTOS – MUUTOSKYVYKKYYDELLÄ HYVINVOINTIA  
JA KESTÄVYYTTÄ MAASEUDUN YRITYSTOIMINTAAN



# Miten puhut työstäsi/ ammattistasi?



”Olen vain maaseutuyrittäjä..”  
”Teen vain tätä, kun muutakaan ei ollut...”

Kun jotain asiaa aikansa toistaa, siitä tulee oma totuus. Asenne vaikuttaa sekä yrittäjään itseensä että ympärillä oleviin ihmisiin

Huomio asioihin joihin voi itse vaikuttaa!

Ammattilypeys on voimavara!

# Arjen pienillä muutoksilla parannuksia

**Selkeästi määritelty**  
**Mitattava**  
**Aikaan sidottu**  
**Realistinen**  
**Tavoittelemisen arvoinen**



Virheistäkin voidaan oppia!

- Mitä et mittaa, et voi parantaa!
- Prosessien tehostaminen → ajan säästö
  - työntekijäkustannukset?
  - Konerikkojen ym. Turhien kulujen vähentäminen
- Toiminnan selkeyttäminen – laadun parantaminen
- Hukkien vähentäminen
  - Taloudelliset menetykset
  - Enemmän puskurivaroja
- Vaikutukset hyvinvointiin?
  - Tehokkuudella lisää vapaa-aikaa
    - Arkiliikunnan lisääminen?
    - Palautuminen – oma aika
  - Työn kuormittavuuden keventäminen
    - Tuki- ja liikuntaelinsairaudet/-ongelmat
    - Istumisen vähentäminen?
  - Roolituksien selkeyttäminen
    - Henkisen paineen vähentäminen
    - Yhteistyö ja avoimuus

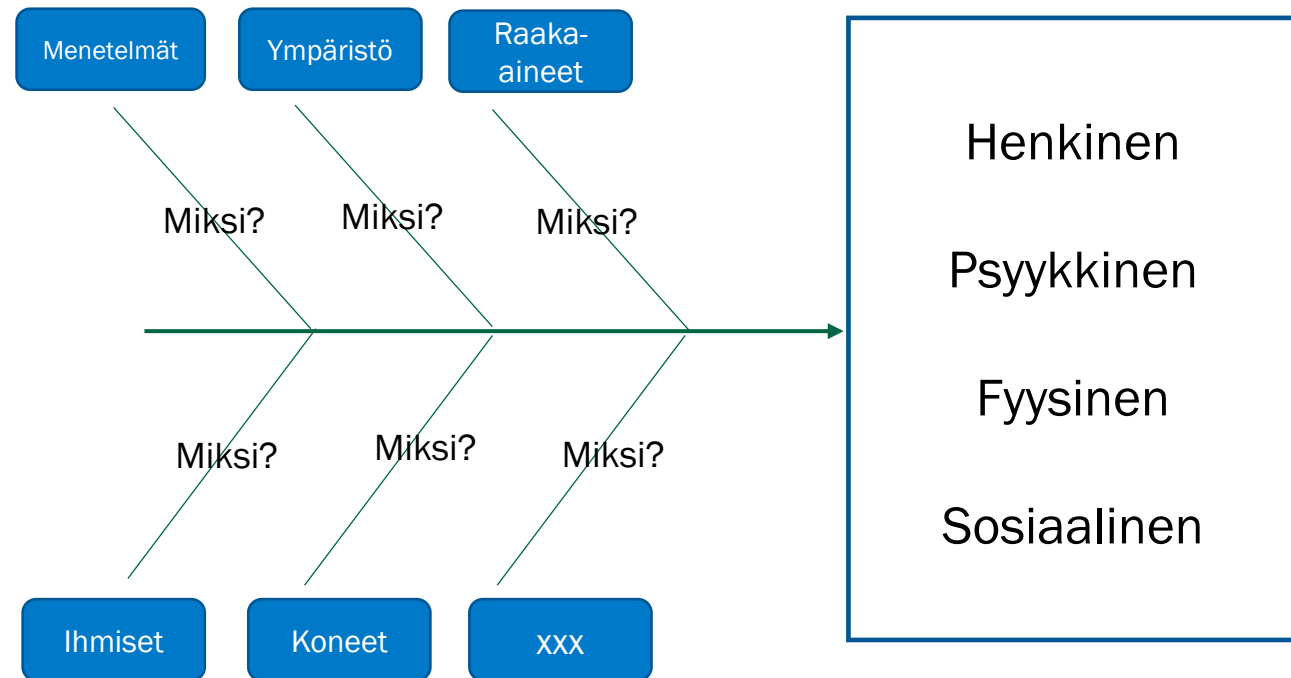


# MIKSI - juurisyyn etsintä

- » Hoidetaanko ongelmaa vai halutaanko löytää ongelman aiheuttaja

## Työkalu: 5x MIKSI

- » Esitä itsellesi säännöllisesti MIKSI-kysymys, jotta löydät ongelmien todellisen syyn
- » Löytämällä juurisyyn, voit löytää syitä ja täten keinoja myös hyvinvoinnin parantamiseen
- » Esimerkkinä:
  - » Miksi joudun käymään usein hierojalla?
  - » Miksi joudun istumaan niin paljon?
  - » Miksi teen tätä istumatyötä?
  - » Miksi joudun käymään niin usein hierojalla?
  - » Miksi en voisi tehdä tätä työvaihetta toisin?

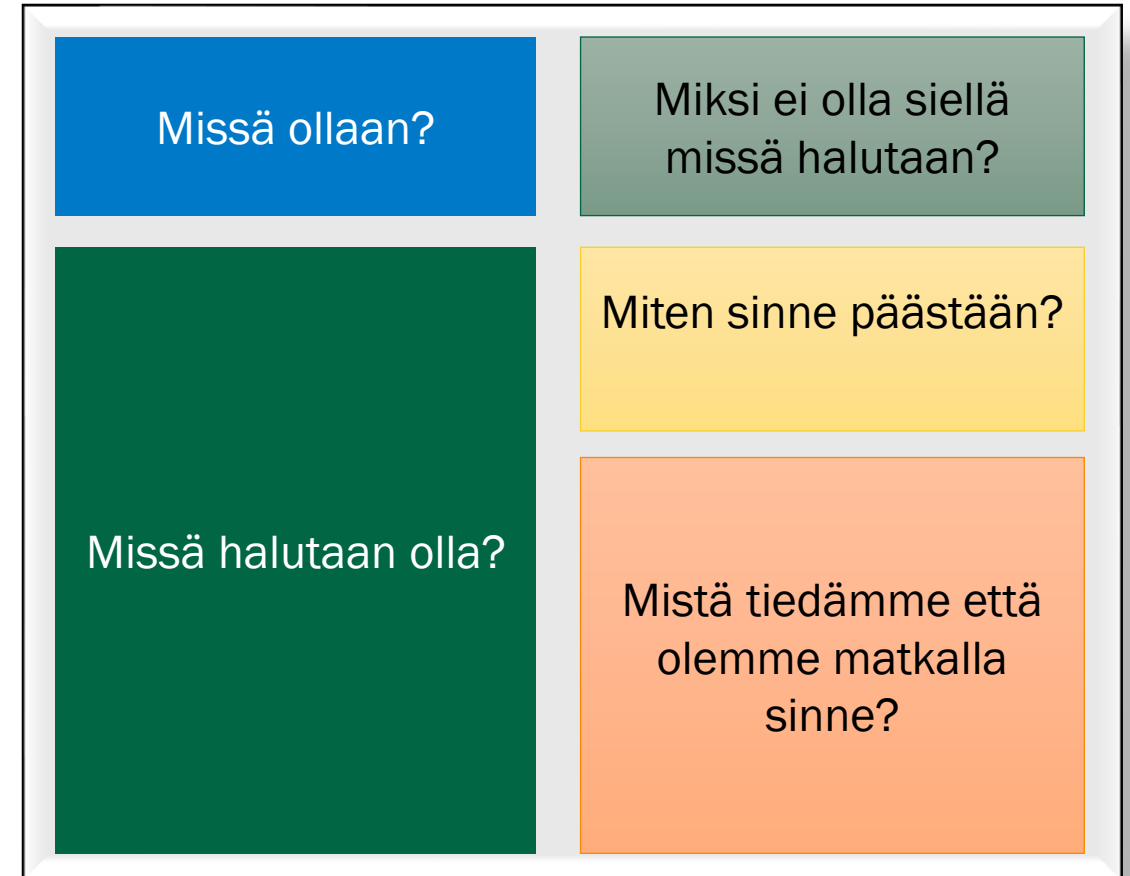


Laita kuhunkin "ruotoon" 1. syy, MIKSI ongelma on syntynyt? Jatka sitten kutakin ruotoa eteenpäin.

# Parannustaulu ja hyvinvointi

- Prosessitarkastelu taulun avulla
  - Keskitytään yhteen/kahteen aiheeseen kerrallaan
  - Prosessien tarkastelu työntekijöiden kanssa
  - Myös neuvojen apu tähän tueksi
- Henkilöstön osallistaminen
  - Työnteko avoimemmaksi
  - Työn tekijät tietävät parhaiten prosessin pullonkaulat
    - Työyhteisön luottamuksellisen ilmapiirin luominen
    - Henkilökunnan sitouttaminen – jaksaminen
    - Resurssitehokkuutta
  - Vaikutukset työyhteisöön: tiedetään mitä toinen tekee.
    - Oma työ näkyväksi
  - Laadukkaampaa, tasaisempaa jälkeä
    - Vähennetään syyttelyä
    - Rakennetaan avoimen keskustelun kulttuuri
    - Tiedonkulku avoimeksi: opitaan yhteinen toimintatapa
    - Kokeillaan, arvioidaan, muutetaan tarvittaessa

Miten prosessi toimii nyt?  
Mitä halutaan saavuttaa?  
Mitä esteitä meillä on?  
Miten mitataan?



# Hukan metsästys

- Vaihtoehto parannustaululle
- Oman hyvinvoinnin tarkastelu lähestymisnäkökulmaksi
  - Pienillä muutoksilla suuri vaikutus omaan hyvinvointiin
    - Talous seuraa hyvinvoinnin perässä
  - Eläinten hyvinvoinnin parantaminen
    - Vaikutukset tuotantoon ja täten talouteen
- Mitattavat kohteet tarkasteluun
  - Odottaminen?
  - Ylituotanto – hävikki?
  - Varastot?
  - Siirtely? Siirtyminen?
  - Korjaukset?
  - Osaamisen hyödyntämättä jättö?
- Maailmaa ei paranneta päivässä!

HUKKA	AIKA	TYÖHYVINVOINTI (fyys., psyyk., sos.)	TUOTANTO- PANOKSET	RAHA
Hukka sellaisena kuin se arjessa ilmenee	Vaikuttaako hukka ajankäyttöön? Kuinka?	Vaikuttaako hukka fyysiseen, psyykkiseen tai sosiaaliseen hyvinvointiin? Kuinka?	Vaikuttaako hukka tuotantopanosten käyttöön / menekkiin?	Kuinka paljon hukka maksaa?

# Työn ruuhkahuiput

## » Maaseutuyrittäjien työ on usein kausiluonteista

## » Miten varustaudut ruuhkahuippuihin?

- » Pelkkä ruuhkan ajattelu lisää stressiä
- » Stressi nousee ja laskee nopeasti → ”stressikrapula”
- » Itsensä psyykkaaminen ennen ja jälkeen ruuhkan – tasaisuuden hakeminen
- » ”Rapatessa roiskuu” eli kiireen ja virheiden yhteys. Valmistelutyöt hyvissä ajoin

*Esimerkiksi visun tekeminen, viimeistelyt tapahtuu juuri ennen toukokuuta*

## » Työn määrän vakiointi rauhallisempaa aikana

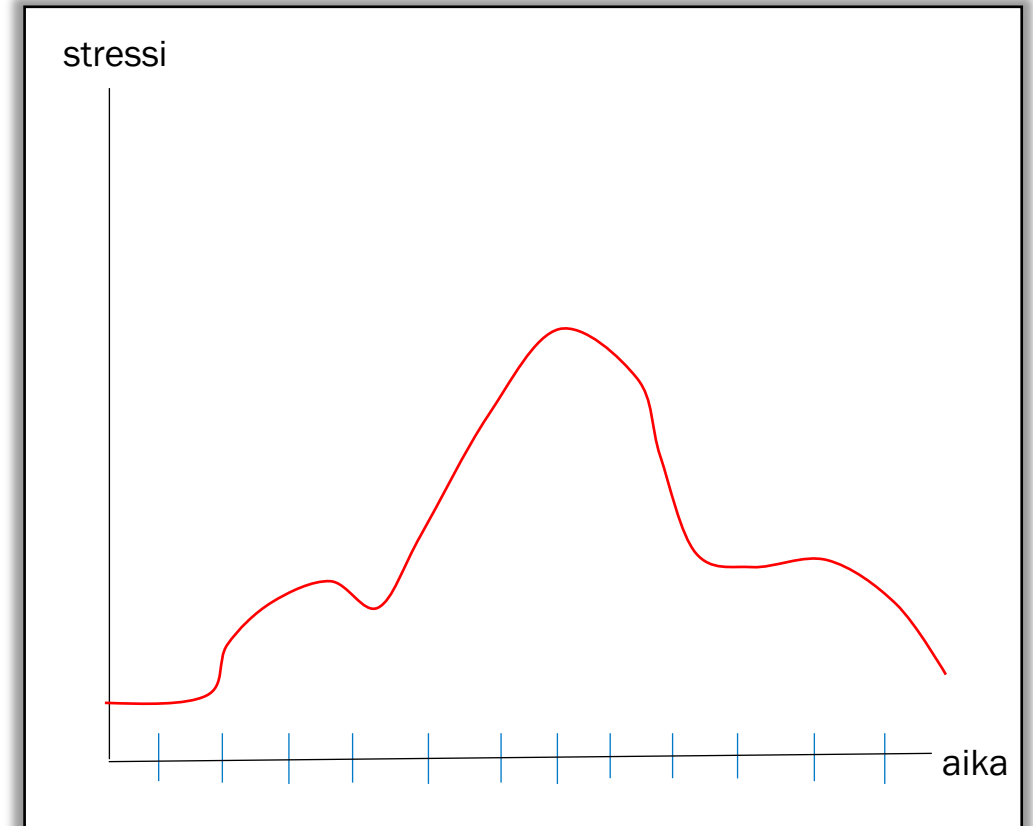
- » Palautumisesta huolehtiminen
- » Työstä tehtävä muutoksilla mahdollisimman sujuvaa, mutta laadukasta

## » Työn vuosisuunnittelu rauhallisempaa aikana

- » Toimenpiteiden tarkistaminen – kehittäminen
- » Turhien välivaiheiden karsiminen
- » Ennakointi, suunnittelu ja ostot
- » Aikataulut

*Koneiden huoltotoimenpiteet syksyllä, helpota kevään ruuhkaa*

*Ajantasaisen kirjanpidon (lohkokirjanpidon) teko*



# Henkilöstöjohtamisella parempaa hyvinvointia

## » Palkkaaminen/rekrytointi – mihin tarvitaan työntekijä

- » Ulkoistaminen, liikaa töitä? → oma jaksaminen
- » Kausi-, osa-aika, urakka- vai vakituinen työntekijä?

## » Millaista tekijää haet?

- » Lait määrittelee työntekijää koskettavia ehtoja – työntekijä ei ole yrittäjä
- » Mitä yritys voi tarjota työntekijälle – palkan lisäksi hyvinvoinnilla suuri merkitys
- » Hyvä johtaminen – vaikutukset työyhteisöön
- » Yhteiset ohjeet ja käytännöt – vaikutukset työyhteisöön
- » Insights-analyysit – henkilökohtainen profiilisi

*ymmärrä paremmin työntekijäsi sekä itseäsi*

*jokainen oppii ja toimii eri tavalla – vähennä väärinkäsityksiä*

## » ”Työntekijä maksaa oman palkkansa”

- » Suunnittele hyvä perehdytys
- » Tehokkuutta ja laatua työntekoon – yhteiset toimintatavat
- » Vastuun jakaminen – osallistaminen ja sitouttaminen

## » Pitääkö omassa toiminnassa muuttaa jotain?

- » Palkanlaskenta, sava-maksut – tilitoimiston apu vai itse?
- » Tilalle työohjeiden teko (SOP)
- » Henkilöstöjohtaminen osaksi arkea

*Viikkopalaverit, valkotaulut jne.*

*yrittäjän/yrittäjien opettaminen/oppiminen työnantajaksi*

*arvovirtakuvaukset?*

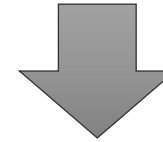
*Työnantajan roolin oppiminen*



# Lean 5S

- » Lajittele tarpeellinen (sort / seiri)
- » Oikeat, merkityt paikat (set in order / seiton)
- » Pidä puhtaana (shine / seiso)
- » Vakioi (standardize / seiketsu)
- » Noudata järjestystä (sustain / shitsuke)

- Tavoite: selvitä mikä on välttämätöntä, poista turha
- Jos epäröit → poista
- Säilytä tavarat siellä missä niitä käytetään
- Jäljelle jää päivittäiset työkalut eli ne, jotka lisäävät arvoa



- Vähennä askelia ja turhaa rasitusta (nostelu, kurottelu)
- Paranna henkistä hyvinvointia selkeydellä ja järjestyksellä
- Siisteys parantaa työturvallisuutta
- Puhtaanapito parantaa hygieniaa + turvallisuutta
- Järjestyksen avulla ennaltaehkäistään vahinkoja/työtapaturmia



Diak

ProAgria  
Oulu

ODL

LÄHITAPIOLA  
Pohjoinen

Elinkeino-, liikenne- ja  
ympäristökeskus

Vipuvoimaa  
EU:lta  
2014–2020

